

عنوان مقاله:

سنجش و رتبه بندی توسعه یافتگی مناطق روستایی در برابر تاب آوری خشکسالی با تاکید بر بعد اقتصادی در بخش ماهی دشت شهرستان کرمانشاه

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیا و آمایش شهری-منطقه ای، دوره 10، شماره 37 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 32

نویسندگان:

جواد دامن باغ - دانشجوی جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشکده علوم زمین، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

بیژن رحمانی - دانشیار جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشکده علوم زمین، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

پگاه مریدسادات - استادیار جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشکده علوم زمین، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

شهریار خالدي - استاد گروه جغرافیای طبیعی، دانشکده علوم زمین، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

یکی از راهبردهای کاهش ابعاد آسیب پذیری جوامع روستایی در برابر مخاطرات طبیعی خشکسالی، تاب آور ساختن این جوامع است که می تواند یکی از استراتژی های اصولی مدیریت، برنامه ریزی و توسعه پایدار روستایی در برابر پیامدهای خشکسالی باشد. هدف از این پژوهش، سنجش و رتبه بندی توسعه یافتگی مناطق روستایی در برابر تاب آوری اقتصادی ناشی از خشکسالی در بخش ماهی دشت شهرستان کرمانشاه است. نوع تحقیق کاربردی، روش مورد استفاده توصیفی-تحلیلی و برای گردآوری اطلاعات از پرسشنامه در ابعاد توسعه یافتگی -اجتماعی-رفاهی، اقتصادی، سیاسی-انتظامی و اداری، کالبدی، آموزشی، تاسیسات-زیربنایی و ارتباطی و فرهنگی و مذهبی و بعد تاب آوری (اقتصادی)- استفاده شده است. جامعه آماری این تحقیق براساس سرشماری سال ۱۳۹۵، دارای ۵۰۸۱ خانوار است که براساس فرمول کوکران و با خطای ۵/۰، حجم نمونه ۳۵۷ خانوار برآورد شده است. همچنین برای ارزیابی شاخص از ۱۰ کارشناس کمک گرفته شد. برای تجزیه و تحلیل داده ها از آماره توصیفی و استنباطی و مدل ویکور استفاده شده است. یافته های تحقیق نشان داد که سه متغیر بازار فروش محصولات کشاورزی با میانگین ۲۴/۳، بیمه محصولات و دام با میانگین ۷۶/۲ و مهارت شغلی با میانگین ۵۴/۲، به ترتیب رتبه های اول تا سوم را به خود اختصاص داده و دارای بیشترین اهمیت هستند. درمقابل نیز سه متغیر توانایی جبران خسارت با میانگین ۴۷/۱، عضویت در تعاونی و شرکت های کشاورزی با میانگین ۸۶۵/۰ و کارآفرینی با میانگین ۸۱۴/۰ به ترتیب با کسب رتبه های ۱۷، ۱۸ و ۱۹، کم ترین میزان اهمیت را داشتند. همچنین روستاها از نظر شاخص های مورد مطالعه در ۵ گروه قرار گرفتند که به ترتیب روستاهای چقاگینو (۰)، قلعه دارابخان (۰۳۸/۰)، سه چقا (۱۲۵/۰)، جامه شوران (۱۶۶/۰) و رحیم آباد سفلی (۱۶۸/۰)، در ردیف توسعه یافته؛ روستاهای کاشنبه سفلی (۲۹۳/۰)، تازه آباد نامیوند (۳۵۵/۰) و ذالکه وزیری (۴۰۰/۰) در ردیف روستاهای درحال توسعه؛ روستای گوهرآباد (۵۳۵/۰) در ردیف روستاهای کم تر توسعه یافته؛ روستاهای قمشه تپه (۶۲۴/۰)، لعل آباد حسینقلی خانی (۷۰۹/۰) و توه لطیف (۷۱۷/۰) به عنوان توسعه نیافته و در مرحله آخر نیز روستاهای قیماس (۸۰۹/۰)، بان لرینی (۹۰۱/۰)، لعل آباد کل کل ۲ (۹۵۹/۰) و قمشه باباکرم (۱) در ردیف روستاهای محروم قرار دارند.

کلمات کلیدی:

توسعه، تاب آوری اقتصادی، خشکسالی، مناطق روستایی، بخش ماهی دشت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1230269>

